

การพัฒนากระบวนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหการอ่านและเขียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร
THE DEVELOPMENT OF LEARNING PROCESS MODEL FOR IMPROVING PHATOMSUKSA
I STUDENT'S READING AND WRITING ABILITY UNDER MUKDAHAN PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

นิโลบล ทองวิเศษ¹, วาโร เฟ็งสวัสดี², อภิสิตี สมศรีสุข³

Nilobon Thongwiset¹, Waro Phengsawat², Apisit Somsrisuk³

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร¹,

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร^{2,3}

Educational Administration and Development, Sakonkakhon Rajabhat University¹,

Faculty of Education, Sakonkakhon Rajabhat University^{2,3}

ninan.kku@gmail.com¹, waro_peng@yahoo.com², apisit_edu@snru.ac.th³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการ จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อ แก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร การวิจัย แบบสำรวจ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ และระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ เก็บ ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 280 คน เก็บข้อมูลได้จริง จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 91 โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือ ที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการ จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหการอ่านและเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียน ประกอบด้วย 4 ปัจจัย 2) การ จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหการอ่านและเขียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน และ 3) ผลจากการแก้ปัญหการอ่านและเขียน ประกอบด้วย 4 ด้าน 2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการ จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหการอ่านและเขียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีความเหมาะสมทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การจัดกระบวนการเรียนรู้, การอ่าน, การเขียน

Abstract

This study aimed to develop and determine the appropriateness of learning process model for improving Phatomsuksa I student's reading and writing ability under Mukdahan Primary Education Service Area Office. This study was conducted as a survey research. This study was divided into 2 phases. The first phase was conducted. The second phase was the appropriateness assessment of the developed model. Sample group consisted of 280 but questionnaire reply was 254 people which were selected through multi-stage sampling. Questionnaire was a tool of choice in data collection with IOC value between 0.60-1.00 and the confidence level of 0.97. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation (S.D.) The findings were as follows: 1) The

result of the development of learning process model for improving Phatomsuksa I student's literacy under Mukdahan Primary Education Service Area Office comprised of 3 components were 1) The factors affecting literacy 2) The learning process to improve student's literacy 3) The literacy outcome 2) The appropriateness of the developed learning process model for improving Phatomsuksa I student's literacy under Mukdahan Primary Education Service Area Office was at the high level.

Keywords: Model Development, Learning Process, Reading, Writing

บทนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาไทยไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาโดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อทดสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้ง กล่าวคือวิธีการใดที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรียกว่าได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ (Hough & Duncan 1970 อ้างใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระราชูปถัมภ์ 2553) แนวคิดการเรียนการสอนอ่านเขียนภาษาไทยเบื้องต้นจึงเป็นการสอนที่เริ่มจากพยัญชนะและแจกลูกแล้วบ่นจนขึ้นใจจำแม่นทวยตัวได้เป็นการสอนตามเอกัตภาพควบคู่ไปกับสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ (กาญจนา นาคสกุล 2557) กล่าวอีกว่าระบบการเขียนหนังสือไทยเป็นระบบตัวอักษรแทนเสียงที่ใช้พยัญชนะสระและวรรณยุกต์ประสมกันเข้าเป็นพยางค์และคำในการสอนอ่านเขียนภาษาไทยเบื้องต้นจำเป็นต้องให้นักเรียนเข้าใจลักษณะต่างๆของอักขรวิธีไทยตามลำดับความยากง่ายการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบอ่านแจกลูกสะกดคำจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริของสมเด็จพระเทพฯ ถึงการสอนอ่านเขียนภาษาไทยแบบแจกรูปสะกดคำว่าเป็นวิธีการสอนแบบในอดีตและสมัยที่ทรงพระเยาว์ทรงเรียนวิธีนี้มาเช่นเดียวกัน แต่ภายหลังกระทรวงศึกษาธิการได้มีการเปลี่ยนวิธีสอนเป็นวิธีสอนให้เด็กจำเป็นคำ ๆ แทนทำให้เด็กสะกดคำไม่เป็น เมื่อเจอคำใหม่ ๆ หรือเปลี่ยนตัวพยัญชนะในสระเดิมไม่สามารถอ่านได้อย่างไรก็ตาม ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีพื้นฐานการสอนภาษาไทยแบบแจกลูกสะกดคำขึ้นมาอีกครั้ง ซึ่งพระองค์ทรงรับสั่งว่าวิธีนี้เป็นการสอนที่มีประโยชน์ และให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปคิดเพิ่มเติมถึงวิธีการที่จะทำให้เด็กอ่านและเขียน (สุทธศรี วงษ์สมาน 2558) กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายพัฒนาการจัดการกระบวนการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพทั้งแนวนโยบายในการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของไทยเพื่อให้ก้าวทันโลกในการเปลี่ยนแปลง เข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 และการแก้ปัญหาเรื้อรังของการศึกษาไทยในบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมองเห็นความสำคัญของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ คือการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นพื้นฐานหรือบันไดก้าวแรกของการศึกษาของผู้เรียน ปี 2558 ได้มีนโยบายเป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เนื่องจากอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ถือเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการทำให้เด็กไม่มีการพัฒนาตนเอง หากอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การที่จะไปเรียนวิชาอื่นย่อมเป็นไปไม่ได้ ดังนั้น สิ่งแรกที่จะต้องทำคือทำให้เด็กทุกคนที่อยู่ในระบบการศึกษาอ่านออกและเขียนได้มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและเขียน นี่คือหัวใจสำคัญของการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม สนับสนุน เร่งรัด และพัฒนาการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยจะต้องเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ (ณรงค์ พิพัฒนาศัย 2558) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ ส่งต่อมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่งซึ่งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สอดคล้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ ผลการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในระดับภูมิภาคของจังหวัดมุกดาหารในปีการศึกษา 2558 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนโอเน็ตเฉลี่ยเป็น 10 อันดับสุดท้ายของประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 2557) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าจังหวัดมุกดาหารยังมีประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ขาดพื้นฐานในการเรียนรู้ที่ดีพอจะเป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งในการต่อยอดการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบยาวไปอีก 5 ปีข้างหน้า ดังปรากฏเป็นปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวนหนึ่งจากรายงานผลการประเมิน การอ่านออกเขียนได้ตามนโยบาย

กระทรวงศึกษาธิการในปีถัดมาพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 อ่านออกเขียนได้เฉลี่ยร้อยละ 70.19 และมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เฉลี่ยร้อยละ 29.81 (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 2560)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และคัดเลือกเป็นรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยหวังว่า เพื่อให้เป็นแนวทางในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่จะสามารถนำไปใช้ได้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครซึ่งสามารถเป็นแนวทางนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้จริง
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถนำรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เป็นแนวทางในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อครูผู้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีวิธีดำเนินการวิจัยใน 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ ดำเนินการโดยวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำผลการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและร่างรูปแบบ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นของการวิจัย
2. ร่างรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาแจกแจงความถี่ของแต่ละองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 20 ของแนวคิดทั้งหมดได้องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ความพร้อมของนักเรียน 2)

ทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย (2) ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) ความพร้อมของผู้บริหาร 2) ความพร้อมของครู 3) ความพร้อมด้านครอบครัว (3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 1) ความพร้อมด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2) ความพร้อมด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน 3) สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ (4) ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย 1) หลักสูตร 2) แผนการจัดการเรียนรู้

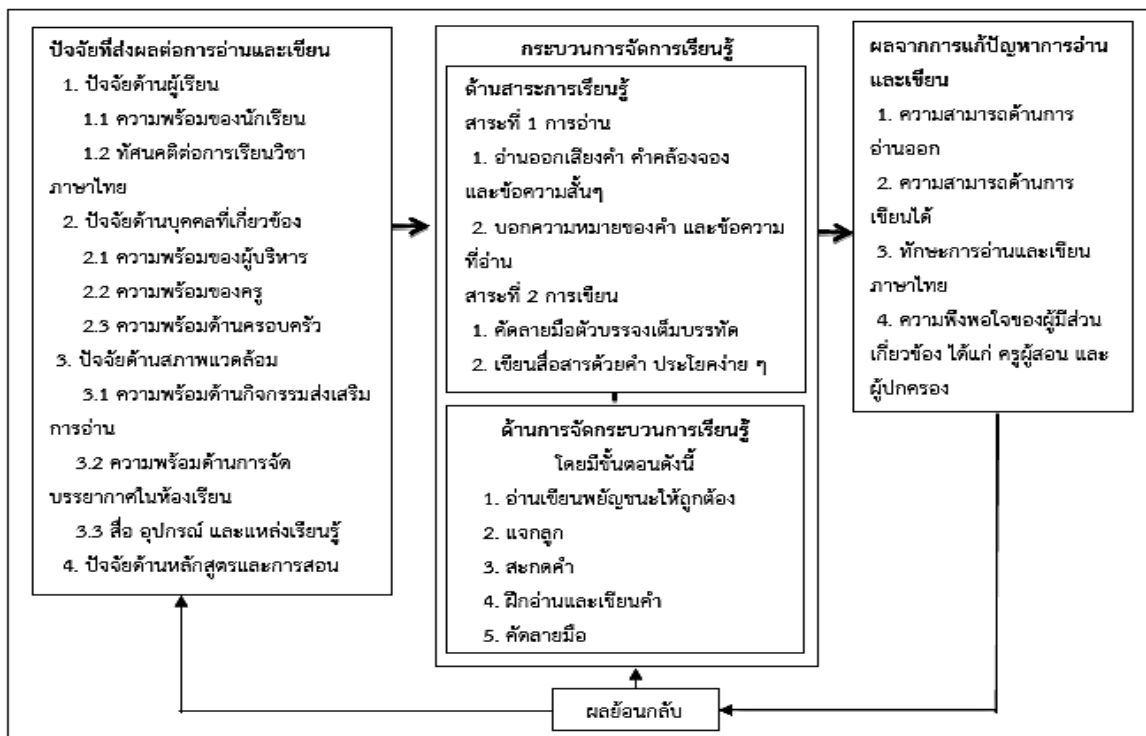
2.2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ได้แก่ (1) ด้านสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) สาระที่ 1 การอ่าน 2) สาระที่ 2 การเขียน (2) ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) อ่านเขียนพยัญชนะให้ถูกต้อง 2) แจกลูก 3) สะกดคำ 4) ฝึกอ่านและเขียนคำ 5) คัดลายมือ

2.3 ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการอ่านออก 2) ความสามารถด้านการเขียนได้ 3) ทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย 4) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครอง

3. นำร่างรูปแบบการรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีข้อคำถามที่สามารถนำมาใช้ได้ จำนวน 64 ข้อ จากนั้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจาก 10 โรงเรียน ในเขตอำเภอเมืองมุกดาหาร แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพได้ดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37-0.79

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และนำผลการวิเคราะห์มาประกอบการพิจารณา เพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์



ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 2 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 737 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 243 คน หัวหน้าวิชาการ 243 คน และครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 251 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบ เป็นแบบสอบถามแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยสร้างข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและเก็บข้อมูลในบางส่วนด้วยตนเองและบางส่วนผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ลงทะเบียน พร้อมแนบซองเปล่าติดดวงตราไปรษณียากร เพื่อส่งคืนผู้วิจัย โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 280 ฉบับ และได้รับคืนทั้งหมด 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านออกเขียนได้ มี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมของนักเรียน และทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย 2) ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความพร้อมของผู้บริหาร ความพร้อมของครู และความพร้อมด้านครอบครัว 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความพร้อมด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความพร้อมด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน และสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ 4) ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน ได้แก่ หลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) อ่านเขียนพยัญชนะให้ถูกต้อง 2) แจกลูก 3) สะกดคำ 4) ฝึกอ่านและเขียนคำ 5) คัดลายมือ

องค์ประกอบที่ 3 ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ วัดจากองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการอ่านออก 2) ความสามารถด้านการเขียนได้ 3) ทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย 4) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครอง

2. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า

2.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.66) มีอายุ 51 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 47.24) จบการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 52.76) ตำแหน่งครูผู้สอนภาษาไทย (ร้อยละ 33.85) และมีประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.89)

2.2 ความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบ ที่ 2 และองค์ประกอบที่ 3 ตามลำดับ และสามารถแสดงผลการเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมมากไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 1 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ด้านที่	รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียน	4.00	0.37	มาก
2	องค์ประกอบที่ 2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน	3.94	0.46	มาก
3	องค์ประกอบที่ 3 ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน	3.79	0.48	มาก
รวม		3.94	0.34	มาก

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียน

รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านผู้เรียน	4.00	0.50	มาก
2. ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	4.05	0.49	มาก
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	3.95	0.54	มาก
4. ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน	4.01	0.54	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.00	0.37	มาก

ตารางที่ 3 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน

รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขั้นที่ 1 อ่านเขียนพยัญชนะให้ถูกต้อง	4.13	0.59	มาก
ขั้นที่ 2 แจกลูก	3.84	0.56	มาก
ขั้นที่ 3 สะกดคำ	3.90	0.55	มาก
ขั้นที่ 4 ฝึกอ่านและเขียนคำ	3.93	0.55	มาก
ขั้นที่ 5 คัดลายมือ	3.84	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.94	0.46	มาก

ตารางที่ 4 ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ 3 ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถด้านการอ่านออก	3.87	0.57	มาก
2. ความสามารถด้านการเขียนได้	3.75	0.53	มาก
3. ทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย	3.60	0.58	มาก
4. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครอง	3.95	0.53	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.79	0.48	มาก

อภิปรายผล

1. การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 พบว่า ได้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียน 2) กระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา การอ่านและเขียน 3) ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน เมื่อพิจารณาทั้ง 3 องค์ประกอบ พบว่า แต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบจากกลุ่มตัวอย่างได้ 4 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านร่างกายที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียนของผู้เรียนมากที่สุดที่ควรส่งเสริมเพื่อพัฒนาปัจจัยด้านผู้เรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทั้งด้านความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม เช่น ความกระตือรือร้น ความสนใจ เป็นต้น ย่อมทำให้เกิดการพัฒนา ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาการอ่านและเขียนได้ 2) ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความพร้อมของครูในการจัดทำหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการเลือกใช้นวัตกรรม ความพร้อมด้านครอบครัวในการช่วยเหลือและส่งเสริมการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความพร้อมของผู้บริหารซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดในการเป็นหัวเรือขับเคลื่อนทิศทางการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริม และวางแผนงาน งบประมาณเพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความพร้อมด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น ห้องสมุด จำต้องมีบุคลากรที่มีความพร้อมเพื่อให้เกิดการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ ที่เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ อีกทั้งการจัดบรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะส่งเสริมให้เกิดการจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้านการอ่านและเขียนที่มีประสิทธิภาพ 4) ปัจจัยด้านหลักสูตรและการสอน ได้แก่ หลักสูตร ซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดในการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียน เนื่องจากเป็นกรอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีแบบแผน ทั้งนี้ ต้องมีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องในการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ตลอดจนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนอย่างเป็นระบบและดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ทั้ง 4 ปัจจัย มีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัจฉรา ประดิษฐ์ 2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จด้านการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน พบว่า 1) ความพร้อมด้านผู้บริหาร 2) ความพร้อมด้านงบประมาณ 3) ความพร้อมด้านบุคลากรห้องสมุด 4) ความพร้อมด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 5) ความพร้อมด้านห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียน 6) ความพร้อมด้านนักเรียน 7) เครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง 8) ความพร้อมด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อะเศษ มุพะจันทร์ 2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริม

ให้นักเรียนรักการอ่าน ประกอบด้วยความพร้อม 1) ผู้บริหาร 2) บุคลากรห้องสมุด 3) งบประมาณ 4) ห้องสมุด 5) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 6) นักเรียน 7) ความสามารถสร้างเครือข่าย ซึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ความพร้อมด้านบุคลากร และการพัฒนาการเรียนการสอนที่สนับสนุนการอ่านของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชุตีวรรณ เจริญสุข 2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่ามีปัจจัย 3 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านส่วนตัว 2) ปัจจัยด้านครอบครัว และ 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิธา ทรวงแสง และคณะ 2551) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ฯ 2) ความพร้อมของผู้ปกครอง 3) ความพร้อมของนักเรียน 4) สมรรถนะของครู 5) สมรรถนะของผู้บริหาร 6) สมรรถนะของนักวิชาการศึกษานิเทศก์ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) หลักสูตร 9) แผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน พบว่ามี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 อ่านเขียนพยัญชนะให้ถูกต้อง เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นพื้นฐานในการอ่านและเขียนของผู้เรียน ที่ต้องรู้จักพยัญชนะไทย เปล่งเสียงบอกชื่อ และเขียนพยัญชนะให้ถูกต้องเพื่อการอ่านและเขียนที่ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ (อัจฉรา รัตนสุวรรณ 2557) ว่าการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนโดยยึดหลักการสอนจากง่ายไปหายาก 5 ขั้นตอนคือ 1) อ่านเขียนพยัญชนะและสระให้ถูกต้อง 2) นำมาผูกให้เป็นคำ 3) สอนการสะกดคำและแจกลูก 4) สอนการผันเสียง 5) คำยกช่วยเสริม ขั้นตอนที่ 2 แจกลูก และขั้นตอนที่ 3 สะกดคำ สอดคล้องกับแนวคิดของ (ศิวานนท์ ปทุมสูติ 2554) ที่มีหลักการสอนบันไดทักษะ 4 ขั้น ประกอบด้วย 1) แจกลูก 2) อ่านคำ 3) คัดลายมือ 4) เขียนตามคำบอก ทั้งนี้ การสอนให้อ่านออก เขียนได้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องเน้นขั้นตอนการแจกลูกและสะกดคำอย่างสม่ำเสมอ (สุมน อมรวิวัฒน์และคนอื่นๆ 2534); (กรณีกร พวงเกษม 2535); (ทัศนีย์ ศุภเมธี 2537); (เรวดี อาษานาม 2537); (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ 2549); (Jensen 2000 อ้างใน เสาวลักษณ์ รัตวิรัช 2551); (กาญจนา นาคสกุล 2557); (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพม.33 2558); (ปิตินันท์ สุทธิสาร มปป. อ้างใน สถาบันภาษาไทย 2559) และ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มปป). ขั้นตอนที่ 4 ฝึกอ่านและเขียนคำ และขั้นตอนที่ 5 คัดลายมือ สอดคล้องกับ (ศิริลักษณ์ ชมพูคำ 2559) การพัฒนาให้อ่านและเขียนด้วยกระบวนการ 6 ขั้น ได้แก่ 1) ฝึกอ่านทุกวันในช่วงพักกลางวัน 2) ฝึกการอ่านควบคู่กับการเขียน 3) การฝึกคัดลายมือ 4) การวาดรูปประกอบคำ 5) การนำคำมาแต่งเป็นประโยค 6) การเขียนคำตามภาพวาด

องค์ประกอบที่ 3 ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ วัดจากองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการอ่านออก 2) ความสามารถด้านการเขียนได้ 3) ทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย 4) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ซึ่งมีความสำคัญในการประเมินผลการอ่านและเขียนมากที่สุดเนื่องจากการสะท้อนผลจากพฤติกรรมของผู้เรียนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิธา ทรวงแสง และคณะ 2551) ได้ศึกษาองค์ประกอบผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่านออกและเขียนได้ และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัย (วิธา ทรวงแสง และคณะ 2551) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือด้านปัจจัยนำเข้า 9 องค์ประกอบ ด้านกระบวนการ 6 องค์ประกอบ และด้านผลลัพธ์ 3 องค์ประกอบ

2. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านออกเขียนได้ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน องค์ประกอบที่ 3 ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน มีความเหมาะสมทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1

องค์ประกอบที่ 2 และองค์ประกอบที่ 3 ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบมีความเหมาะสมเนื่องจากมีการพัฒนารูปแบบที่แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ (Wiler 1986) สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประกอบ ต้นมูล 2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านวิชาการของสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบฯ และ 2) ตรวจสอบความเหมาะสม พบว่า 1. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบซึ่งเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ การเลือกการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบที่มีความเหมาะสมทำให้ผลการตรวจสอบรูปแบบมีความเหมาะสมด้วย สอดคล้องแนวคิดของ (วโร เฟิงส์วีสต์ 2553) ในการทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบแล้วผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ สอดคล้องกับงานวิจัย (วิไลวรรณ บุธิรัตน์ 2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนา เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก 2) เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยนำรูปแบบที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 มาตรวจสอบจากการสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนภาษาไทยสามารถนำรูปแบบดังกล่าวไปเป็นแนวทางสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยส่งเสริมและปรับปรุงปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียนกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เพื่อให้บรรลุสู่ผลจากการแก้ปัญหาดังกล่าว

1.2 จากรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านและเขียน รองลงมา ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียน ตามลำดับ ดังนั้นควรมีการพัฒนาต่อด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้มากขึ้น เพื่อให้ผลจากการแก้ปัญหาการอ่านและเขียนพัฒนาขึ้นด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยการพัฒนาแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้มีแนวทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป

2.2 ควรทำวิจัยการพัฒนาแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนในระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบจริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบ

2.3 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการแก้ปัญหาและมีขนาดที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาที่มีความยั่งยืนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2535). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล. (2560). ผลการสอบอ่านออกเขียนได้ ชั้น ป.1-ป.4. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2560, จาก http://www.mukdahan.org/view.php?article_id=4757.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. (2558). *แนวทางการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง “2558 เป็นปีปลอดนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้” สำหรับนักเรียนปกติ*. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33.
- กาญจนา นาคสกุล. (2557). *ระบบเสียงภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุตีวรรณ เจริญสุข. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร*. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ พิพัฒน์ชัย. (2558). *ปี 2558 ปีปลอดนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560, <https://sites.google.com/a/huaypongacth/>
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2537). *การสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ประกอบ ต้นมูล. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลด้านวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระราชูปถัมภ์ (2553). *คู่มือการจัดการระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. ปทุมธานี: ศูนย์การเรียนรู้และการจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล.
- เรวดี อาชานาม. (2537). *พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. มหาสารคาม: สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- วาร์โร เฟ็งสัวส์ตี. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 4(2): 11.
- วิชา ทรวงแสง และคณะ. (2551). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลวรรณ ปุริรัตน์. (2558). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริลักษณ์ ชมพูคำ. (2559). *บันได 6 ชั้น-นวัตกรรมใหม่ ที่ได้ผล*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560, <https://www.gotoknow.org/posts/605417>
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2554). *เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ แก้ไขง่ายนิดเดียว*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: นวสานส์การพิมพ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2557). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2559, <http://www.niets.or.th>.
- สถาบันภาษาไทย. (2559). *คู่มือการสอนอ่านเขียน โดยกรมแจกลูกสะกดคำ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). *แนวทางการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านอ่านออก เขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สุทธศรี วงษ์สมาน. (2558). 781 ล้านคนทั่วโลกอ่านเขียนไม่ได้ ยูเนสโกขงที่ประชุมใหญ่แก้-กคนตั้งเป้าคนไทยอ่านได้100%. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.moe.go.th/websmv/2015/jan/015.html>.
- สุมน อมรวิวัฒน์ และคนอื่นๆ. (2534). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีไทย*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตวิรัช. (2551). *หลักการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อะเดช มุทะจันทร์. (2552). *การพัฒนาการอ่านไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนบ้านเก่า อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2549). *กระบวนการส่งเสริมการอ่านที่ได้ผลสำหรับเด็กประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และ 2*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อัจฉรา รัตนสุวรรณ. (2557). *รายงานการวิจัยชั้นเรียน ผลการพัฒนาให้นักเรียนที่มีปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบำรุงวิทยา จังหวัดบุรีรัมย์*. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2559, <http://drsuriya11.blogspot.com/2014/11/>
- Willer, D. (1986). *Scientific Sociology: Theory and Method*. Englewood Cliff, N. J.: Prentice-Hall.

Translated Thai References

- Amomvitat, S. and others. (1991). *Child rearing by Thai way*. Bangkok: Faculty of education, Chulalongkorn University. (in Thai)
- Asanam, Rewadee. (1994). *Behavior of teaching Thai in elementary school*. Maha sarakham: Rajabhat Maha sarakham University. (in Thai)
- Charoensuk, Chutiwan. (2010). Factors Affecting on Thai Language Reading Skill of the Second Level, Primary Grades 4-6 Students at Watchaichanasongkarm School in Samphantawong District, Bangkok. (Master of Education Thesis, Srinakharinwirot University). (in Thai)
- Chompookam, Siriluck. (2016). *The Innovation of 6 steps*. Retrieved February 15, 2017, from <https://www.gotoknow.org/posts/605417>. (in Thai)
- Muthachan, A-dech. (2009). *The Development of Thai Literacy for Stage 1 Student at the Ban Kao School under Songkhla Province*. Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Nakasakul, Kanchana. (2014). *Thai sound system*. 7th ed. Bangkok: Academic Publishers Program. Faculty of Arts, Chulalongkorn University. (in Thai)
- National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). (2014). *Ordinary National educational test report*. Retrieved December 23, 2016, from <http://www.niets.or.th> (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (n.d.). *The guidelines for organizing the learning process based on the development of literacy learners at grade 1-6*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. (in Thai)
- Patummasoot, Siwakan. (2011). *Easy problem solving for illegible students*. 11th ed. Bangkok: Navasan Press. (in Thai)
- Phengsawat, W. (2010). The development model research. *Journal of Sakon Nakhon Rajabhat University*. 4(2): 11. (in Thai)
- Pipatanasai, Narong. (2015). *2015 is a year without illegible students*. Retrieved February 15, 2017, from <https://sites.google.com/va/hauypongacth/> (in Thai)
- Pradit, A. (2006). *Effective Reading Promotion Process for Primary and Secondary School*. Bangkok: TK Park. (in Thai)

- Puangkasem, Kannika. (1992). *Problems and strategies in Thai language teaching in elementary schools*. Bangkok: Thai Wattana Panich Press. (in Thai)
- Putirat, W. (2015). Development of an Effective Academic Administration model for Small Sized Schools under Udonthani Primary Educational Service Area Office 4. (Master of Education Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University). (in Thai)
- Rattanasuwan, Ajchara. (2014). *Classroom Research Report: The Development of Students Illegible by Using the Reading and Writing Practice for Grade 3 at the Bamrungwitthaya School under Buri Ram Province*. Retrieved December 23, 2016, <http://drsuriya11.blogspot.com/2014/11/>(in Thai)
- Rattanawich, S. (2008). Principles and learning processes. Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Suangkawong, Wichar and others. (2008). *The Development of the Participatory Instructional Model for Improving Literacy Achievement of the Stage 1 Student at the Schools under Ayutthaya Educational Service Area Office 1*. Bangkok: National Research Council of Thailand. (in Thai)
- Sunthonroj, Wimonrat. (2006). *The development of teaching process in the department of curriculum and instruction*. Maha sarakham: Faculty of education, Maha sarakham University. (in Thai)
- Supameteer, Tasanee. (1994). Teaching Thai in elementary school level. Bangkok: Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University. (in Thai)
- Supervision and Evaluation of Educational Management, Secondary Educational Service Area 33. (2015). *The development of literacy, reading, fluency, writing "2015 is a year without illegible students" For normal students*. Surin: Secondary Educational Service Area 33. (in Thai)
- Supervision, Monitoring and Evaluation for Educational Provision Group. (2017). *Readability test Grade 1-4*. Retrieved May 6, 2017, from http://www.mukdahan.org/view.php?article_id=4757. (in Thai)
- Tanmoon, Prakob (2015). *Development of Change Management Model of Directors Affecting Academic Effectiveness of Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1*. (Master of Education Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University). (in Thai)
- Thai language institute. (2016). *Teaching guide by spelling*. Bangkok: Printing of agricultural cooperative. (in Thai)
- Valaya Alongkom Rajabhat University under the Royal Patronage. (2010). *The manual of learning management system for child center*. Pathum Thani: Learning center and digital publishing business management. (in Thai)
- Wongsaman, Suthasi. (2015). *781 million people around the world are illegible, UNESCO proposed at the meeting to resolve and improving for Thai people can read 100%*. Retrieved February 15, 2017, from <http://www.moe.go.th/websm/2015/jan/015.html> (in Thai)